

Učiteljski Tovariš

Glasiló „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“.

Urejujeta:

Jakob Dimnik in **Engelbert Gangl**

učitelja v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Jakob Dimnik**, Šubičeve ulice št. 3.

Vsebina: Odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“: Poziv okrajnim učiteljskim društvom. — Al. Gangl: Izkopavanje starin v znožju Vezuva. — Štefan Primožič: Kako naj bi se drugi deželni jezik uspešno poučeval? — Književnost in umetnost. — Naši dopisi. — Vestnik.

Štev. 19.

Poziv okrajnim učiteljskim društvom.

Izvrševaje sklep zadnjega občnega zbora „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ se obrača podpisani odbor do vseh okrajnih učiteljskih društev z uljudno prošnjo, da prirede v dotičnih okrajih v tekočem letu vsako po eno veselico v korist „Cesarja Frančiška Jožefa I. jubilejne ustanove za učiteljske sirote na Kranjskem“. Kjer so pa razmere za uspeh v ta blagi namen prirejene veselice neugodne, v tistem okraju naj nabira predsednik okrajnega učiteljskega društva denarne doneske, da se ž njimi pomnoži glavnicica omenjene ustanove.

S tekočim letom poide doba uplačevanja denarnih doneskov. Zatorej si usoja podpisani odbor opozoriti kranjsko učiteljstvo na okrožnico „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ z dne 28. grudna 1895, ki določa vsoto denarnim prispevkom učiteljstva kranjskega za to ustanovo.

Podpisani odbor se nadeja, da bodo storila okrajna učiteljska društva in kranjsko učiteljstvo sploh tudi ob

Izkopavanje starin v znožju Vezuva.

Zanimivo je, ako človek premišluje, kako znamenite zaklade nam hrani zemlja v svojem krilu. Čudno čustvo navda človeka v trenutku, ko gleda v ravnokar izkopano jamo, v odprti grob, kjer leži svež umotvor kakor maziljena mumija . . .

Sicer le redkokdaj, pa vendar dobiš časih popolnoma nepoškodovan umotvor, ki je človeku živa priča o duševnem razvitku tistega naroda, katerega sin je bil oče temu umotvoru.

Zanimive so starine, ki so jih izkopali v preteklem letu v bližini Vezuva, v Herkulanumu in njega okolici.

Enoličen ornamentalni steber nam kaže, da so bili umetniki na tem polju leta 79. po Kr. na isti stopinji popolnosti kakor danes.

Ohranjeni ostanki tega stebra nas spominjajo na gledališke predstave in politiške shode.

tež priliki svojo dolžnost, saj je ustanova namenjena sirtotam kranjskega učiteljstva, ki jih bo mogla podpirati tem izdatnejše, čim večja bo glavnicica.

Za odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“:

Juraj Režek,
l. č. predsednik.

Engelbert Gangl,
l. č. tajnik.

Kako naj bi se drugi deželni jezik uspešno poučeval?

(Spisal Štefan Primožič.)

III. Obsodba sintetiške metode.

Po sintetiški metodi se tedaj ne more našega učnega zmotra doseči. Nekaj prav enakega so spoznali učitelji angleščine in francoščine na nemških šolah. Ker niso dosegli zmotra, ki je pri pouku v tujih živih jezikih vendarle prvi: da se učenec navadi jezik govoriti, so začeli učeni, nadarjeni in marljivi učitelji vzrokov iskati. Spoznali so, da ni metoda prava. Nastalo je reformsko gibanje, ki traja že dobrih 10 let in ki si pridob

V Bosco-Realeu, ki stoji nad Pompejem, so izkopali arheološka, umetniško izdelana mozaiška tla. Ta tla nam kažejo sedmero v toge oblečenih učenjakov s polnimi bradami in z grškimi potezami na obrazih. Štirje izmed njih sede, trije pa stojijo.

Eden izmed sedečih mož riše s palčico raznovrstne podobe v pesek, ki kažejo v celoti podobo naše zemlje. Pred to skupino stoji štirioglasta omarica, na kateri je zemljevid. V ozadju stoji steber, na njega pa je pripeta zanimivo izdelana sončna ura. Ob strani stoji na pol odprta omarica, v kateri je polno zavutih listin. Trije stoječi možje drže take zavitke v rokah. V ozadju stoji hrast, poleg njega se dviga tempelj. Ozadje je obmejeno z mestnim zidom, a vsa podoba je obrobljena z največjo natančnostjo in prirodnostjo izvedenim sadjem, listjem in cvetličnim vencem.

Al. Gangl.